

LIA LUCIA PETRIC EPURE

Regele Mihai I
al României,
un surâs care nu se vede

memorialistică

CORECTBooks

Lia Lucia PETRIC EPURE

Regele Mihai I al României

Un surâs care nu se vede

**Editura Virtual
2010**

ISBN(e): 978-606-599-187-3

Avertisment

Acest volum digital este prevăzut cu sisteme de siguranță anti-piratare. Multiplicarea textului, sub orice formă este sancționată conform legilor penale în vigoare.

Digitizare realizată de Merlin IT Consulting Ltd. London, U.K.

Cuprins

Prefață	1
Regele meu.....	2
Interviu cu Majestatea Sa Regele Mihai I al României	12
Am plecat cu moartea în suflet	13
Cuvinte prietene Regelui.....	34
Odă pentru struț.....	35
Autoritatea Regelui	38
Scrisoare scrisă de l'Abbe Duguerry către Principele Imperial, fiul lui Napoleon III.....	40
Minunantul mesaj al lui George Carlin.....	43
Despre politică	47
Despre viață.....	52
Despre religie	72
De ce vrem să ne luptăm pentru țara noastră	78
Lumea din noi	81
Amintiri în imagini.....	84
Sfințirea Catedralei Mitropolitane 6 octombrie 1946, Timișoara	85
Timișoara, 1998.....	89
Castelul Săvârșin, Crăciun, 2004	92

Prefață

Regele meu

Cei care s-au născut ca și mine în a doua jumătate a secolului **XX**, aveau, teoretic, „motive“ să nu mai știe aproape nimic despre monarhie, regi, regine și întâmplări cu ei. A existat, totuși, o șansă de a ști despre lucrurile acestea: familia.

Copilăria mea, în care figura centrală a propriei educații a avut-o bunica mea paternă, a fost presărată de mistere legate de istorie, de lucruri interzise atunci, de cărți ascunse de Securitatea care păzea la fiecare pas, de spaima descoperirii acestora, într-o lume în care, dacă făceai parte dintr-o familie cu accente anticomuniste erai „ciumat“. Între secretele bunicii mele era o oglindă. Pe spatele ei, chipul frumos al unui tânăr, îmbrăcat în uniforma Aviației Regale: Regele Mihai, la vârsta de 21 de ani!

Unde este Regele? – întrebam cu naivitatea copilului care știa doar că acea imagine este un secret... Din când

în când o „corupeam“ pe bunica, și atunci trebuia să scoată din ascunzătoare chipul Regelui, atât de tânăr în oglinda ce părea de-a dreptul mistică. Apoi, îmi povestea: „Regele Mihai a fost alungat de porcii de ruși. De ticăloșii de comuniști. A trebuit să plece. Se află în Elveția, dar va veni ziua când va fi din nou în țară. Dar, din păcate, nu va mai fi rege, decât numai cu numele. Așa sunt vremurile. Eu nu o să mai apuc vremea aceea, dar tu o să te bucuri de ea.“

De atunci îl iubesc pe Regele Mihai. A intrat în subconștientul meu acea vibrație, nu numai misterioasă, dar și reală, vie, a adevărului cu orice preț. La noi în casă se vorbea mai mult în șoaptă despre această temă. Era tabuul legat de tatăl meu, Caius Petric, care fusese deținut politic în perioada 1949-1955. Bunica spunea: „Tatăl tău a suferit pentru Rege“. Apoi, a fost tata care sublinia: „Am stat închis pentru Rege“. De ce? Tot nu am prea înțeles, decât abia mai târziu. Nu era spus niciodată ca un reproș. Era spus din inimă, era repetiția care întărea realitatea. Era pentru cei care voiau să asculte. Și erau puțini.

Un grup de tineri, studenți și elevi din Timișoara, făceau parte, în 1949, împreună cu tatăl meu, dintr-o organizație secretă anticomunistă, cu caracter promonarhist, care credea, la doi ani după plecarea Regelui Mihai, că americanii au să vină, au să-l

repună în drepturi pe Regele României, și tot coșmarul o să dispară într-o clipă. De ce nu a fost așa, acum, în anul 2006, este redundant să explicăm aici. Au făcut-o și o fac încă istoricii. Explicațiile sunt în istoria intereselor internaționale, a marilor puteri, a jocurilor care nu au nici o legătură cu omul simplu. Mi-au trebuit, oricum, niște ani până am înțeles. Ceea ce aflam acasă se cumula, la nivelul percepției mele, doar mai mult ca emoție, revoltă, incapacitate de deslușire în lumea aceea, pe care nu o cunoscusem, dar pe care mi-o doream. Relația emoțională cu imaginea Regelui se născuse, exista și creștea.

Regele era în casa noastră peste tot: în discuții, în analize, în amintirile bunicilor mei. Una dintre cele mai spectaculoase povestiri, pentru copilul care eram, era legată de Regele Mihai, aflat în vacanță la Săvârșin: „Se făcea că Regele a plecat cu automobilul său pe un drum rău, de țară, și, la un moment dat, s-a defectat. Țăranii din zonă au sărit imediat să-l ajute. Regele știa să mulțumească, era bun și toată lumea îl iubea. Era modest, vorbea cu toți. Îi respecta pe cei din jur“. Alte istorii erau despre plecarea Regelui, despre presiunea rușilor, despre toată tragedia abdicării. Ceea ce-mi spuneau mereu buncii era o mândrie a familiei: primarul Timișoarei, la momentul inaugurării Catedralei Mitropolitane, în 6 octombrie 1946, sub ctitoria

Regelui Mihai, avea să fie avocatul Iosif Petric, fratele bunicului meu. Vedeam fotografiile și-mi doream să fi fost pe lume atunci, să pot trăi acele clipe. Numai că Dumnezeu singur știe când și unde trebuie să ne întâlnim cu anumite persoane. Și de ce...

În școală, la orele de istorie, momentul evocării „Zilei Republicii” îmi făcea silă. Mă foiam în bancă, mă manifestam cu inconștiența curajoasă a adolescentului care și-ar spune cu plăcere secretul, dacă asta nu ar fi făcut rău celor dragi. 30 decembrie a fiecărui an era ziua în care ascultam mereu alte istorii despre Rege, despre Regina mamă, despre Palatul Peleş și valori pe care comuniștii, în numele poporului, puseseră mâna. Sau, mai bine zis, bocancii.

„Europa Liberă”, postul de radio pe care familia mea îl asculta cu bruiajele sale cu tot, și pentru care am ajuns să lucrez mai târziu – fiind corespondent de la Timișoara între 1997 și 2002 –, era canalul prin care, uneori, auzeam vocea Regelui Mihai. S-a întâmplat atunci când românii din exil făceau câte un demers împotriva dictaturii, sau când, în România, dictatura mai făcea câte o victimă care nu putea trece neobservată. Ori la câte un An Nou, când Regele le vorbea, pe calea undelor radio, românilor.

Regele Mihai era, astfel, în viața mea...

După **Revoluție**, primul contact cu familia regală l-am avut în casa doamnei **Simina Mezincescu**, la **București**, când le-am cunoscut pe **Altețele Lor**, **Principesele Margareta și Sofia**. Am publicat atunci, în 1990, interviurile cu fiicele **Regelui** în „**Renașterea Bănățeană**“, motiv pentru care am fost iubită de unii cititori și insultată de alții. Anul 1990, al primelor mine-riade și al sloganului „**Nu ne vindem țara!**“, nu avea să fie pentru prea multă lume și anul în care s-ar fi putut înțelege importanța reinstaurării **Monarhiei**. Dar dacă pentru toate există un destin, atunci nu știu încă de ce destinul **Monarhiei** și al **Regelui** au trebuit să fie așa...

Paștele anului 1992 a fost unul dintre momentele superbe pentru **România**. **Regele Mihai și Regina Ana** aveau să participe la **Slujba de Înviere** de la **Mănăstirea Putna**. Lucram la ziarul „**Timișoara**“, iar colegul și prietenul meu, **Ioan Monoran** – care avea să plece dintre noi după un an și jumătate de la acel moment –, a mers acolo. Povestea și plângea: „**Bobocule, plângea toată lumea. Este Regele nostru, înțelege?!**“. Îmi dădea detalii despre vizita **Regelui** și, cu toate că atunci nu am fost la **Putna**, aveam să trăiesc bucuria de a sta în preajma **Sa**, în anii care au urmat.

Prima vizită a Regelui Mihai la Timișoara a fost permisă numai după ce Convenția Democrată a câștigat alegerile din 1996. Paștele anului 1997 au fost cele mai frumoase sărbători din viața multora dintre noi. Abia atunci l-am întâlnit pe Majestatea Sa.

Regele Mihai este prima persoană în fața căreia nu am putut vorbi. Stăteam mută de emoție. Întâlnirea am avut-o la restaurantul „Continental“. Îmi veneau mereu în minte cuvintele bunicii mele: „Tatăl tău a suferit pentru Rege!“ Voiam să-i spun atât de multe, ca și cum doar familia noastră ar fi suferit. Aveam senzația că dragostea mea pentru Rege trebuie să fie exclusivă. Că trebuie pusă într-o cutie specială. Că ar trebui să-l răpesc de acolo, să-i arăt „secretele“ din copilărie și să-l implor să nu spună nimănui.

Anii următori au fost mai buni și am avut privilegiul să-l revăd adesea pe Rege, la Timișoara sau la Săvârșin. Un moment special a avut loc în decembrie 1998, când Regele Mihai mi-a făcut onoarea de a-mi acorda un

interviu, în incinta Palatului Mitropoliei, prin grija Înalț Prea Sfinției Sale, Mitropolitul Nicolae. Este un interviu făcut prin încălcarea codurilor caselor regale, care cer ca dialogurile să fie date numai la reședințele regilor. Discuția urma să fie difuzată de TVR 1, dar a fost cenzurată cu brutalitate și din ea s-a redat, într-o emisiune transmisă în 30 decembrie 1998, doar o mică parte, din care nu se putea înțelege aproape nimic. TVR Timișoara avea la vremea respectivă o conducere care, pentru nimic în lume, nu ar fi promovat un material de presă realizat de mine cu Majestatea Sa.

Persoana Regelui Mihai avea să mă fascineze atunci. Am avut privilegiul să-i stau în preajmă, pe toată durata interviului. Și a fost o discuție de aproape două ore. Atunci am descoperit, în afara planului formal, în afara exercițiului regal, un om minunat, cald, cu umor, lucid, cu o memorie excelentă, bine informat și ancorat în realitate, cu toate carențele unei realități brutale, cel puțin față de notorietatea Regelui. Stăteam în fața singurului șef de stat, martor al celui de-al doilea război mondial, în viață. Al Regelui, născut într-o zi de 25 octombrie, care a primit în dar, de la Armata Română, anunțul privind eliberarea ultimului petic de pământ, în 1944. Ziua Armatei coincide cu ziua Sa. Ce bine îmi pare că asta le-a scăpat comuniștilor!

Stăteam de vorbă cu Regele și înregistram totul. Eram atentă la cuvinte și fraze, la gesturi și mimică. Adesea, Regele cita câte un filosof sau un scriitor, reda perfect expresii la care ținea, extrăgea din ele, cu finețe, cuvinte magice care îi rotunjeau verbalitatea. Mă simțeam onorată și știam că, într-o zi, acest dialog trebuie făcut public.

Această carte conține transcrierea integrală a interviului pe care l-am luat atunghi Regelui.

Crăciunul anului 2004 avea să-mi aducă o mare bucurie. Majestațile lor, Regele Mihai și Regina Ana, împreună cu Altețele Lor, Principesa Margareta și Principele Radu, aveau să mă invite, alături de un mic grup de prieteni, la Castelul de la Săvârșin, pentru o seară pe care nu am s-o uit niciodată. Am fost acolo împreună cu prieteni dragi: Ana Maria Străin, Mioara și Valer Simcelescu, Robert Șerban. În căldura minunată a sobei, în atmosfera inimitabilă amprentată de regalitate, cu eleganța și modestia sa, Regele Mihai m-a întrebat: „Ce s-a întâmplat cu interviul pe care mi l-ai luat în decembrie 1998?“ Uimită de memoria sa, de simțul umorului acordat cu o știință

extraordinară a relațiilor interumane, de o rară finețe, i-am spus, pe scurt, istoria cenzurării. Și atunci mi-am reamintit că acel interviu era presărat, în replicile Regelui, cu unele citate din „cartea lumii” și am fost curioasă cum Majestatea sa își păstra memoria atât de vie, cine erau cei citați, de unde culesese citatele.

Am aflat răspunsurile: „Eu am acasă, în computerul meu, toată colecția de expresii și citate, ale unor șefi de state, scriitori sau filosofi, care m-au impresionat de-a lungul vieții. Le folosesc în unele dintre discursurile mele, la întâlniri, în funcție de situație. Crezi că ai vrea să le ai?”. Am simțit o mare bucurie să citesc și să înțeleg. Suntem, în parte, ceea ce regăsim din noi, în alții. Sau ceea ce alții, mai expresivi, pot spune despre lume, în vreme ce noi ne căutăm cuvintele.

Am cerut permisiunea Casei Regale de a publica această colecție de cuvinte, așezate în dantele verbale, pe care Regele Mihai le-a adunat, conștiincios, în viața sa. Modest și delicat, poate că nu ar fi vorbit niciodată unui jurnalist despre ele, dar sunt fericită că l-am provocat. Și, mai presus de orice, onorată că mi le-a încredințat.

În paginile acestei cărți sunt redată fragmente de înțelepciune din care Regele s-a inspirat atunci când și-a redac-

tat unele materiale sau când a vorbit celor din jur, respectând mereu dreptul autorului și citându-l. O parte dintre texte nu conțin numele autorului, ele fiind reperate din alte discursuri sau atitudini publice ale unor personalități care l-au încântat pe Regele Mihai, de-a lungul vieții.

Îi mulțumesc Majestății Sale, Regele Mihai I al României, că mi-a dat șansa să public această carte.

*Interviu cu
Majestatea Sa
Regele Mihai I
al României*

*A*m plecat cu moartea în suflet

Lia Lucia Epure: Sunt onorată de faptul că ați acceptat acest interviu la Timișoara, în Palatul Mitropoliei, în condițiile în care astfel de interviuri le-ați realizat numai în Elveția, la reședința majestății voastre. Ați mai acordat interviuri televiziunilor române la Versoix despre unul dintre cele mai dureroase momente din istoria României – 30 decembrie 1947. Cum resimțiți acum momentul în care ați fost forțat să abdicăți?

Regele Mihai: *Este cam complicat acum să explic exact ce am simțit în acel moment. Pe lângă tristețe, a fost și un moment de ușurare că, până la urmă, am scăpat de acea situație. Gândindu-mă ceva mai târziu, am avut un sentiment de dezgust: dacă așa-ziii români au ajuns în așa un hal, să facă ce-au făcut... Asta a fost ceva ce a depășit imaginația mea. Dezgust – este prea puțin spus, dar nu știu ce alt cuvânt aș putea folosi. În orice caz,*

câtva timp după aceea gândul meu a fost la mine și la mama mea care a trecut și ea prin cinci exiluri; nu știu câtă lume știe acest lucru, dar familia ei era în Grecia. A fost, așadar, și o mare tristețe. Și m-am și îngrijorat pentru ceea ce avea să se întâmple în țară. Aceasta a fost la mine principala stare de spirit, care a ținut până în 1996, fără întrerupere. Cam asta ar fi pe scurt. Altfel, ar fi foarte multe de povestit...

L.L.E.: Când ați avut, Sire, primul semn, după ce comuniștii au pus mâna pe putere, că se „lucra“ de zor ca România să nu mai fie monarhie? Că, deși au jucat perfid rolul de patrioți, pregăteau scoaterea Voastră din viața României?

R.M.: *Înainte de momentul 30 decembrie 1947, noi bănuiam ceva. Cel puțin înainte de sfârșitul lui noiembrie 1947, așadar înainte de a ne duce la Londra pentru căsătoria prințesei Elizabeth, actuala regină, plutea ceva în aer. Simțeam că se pregătește ceva o dată cu schimbarea constituției, dar totul era planificat să se întâmple cândva prin primăvară, prin martie-aprilie. Din câte s-a aflat după aceea, eram așa o piedică mare pentru ce încercau ei să facă, încât nu au mai așteptat. Și despre vizita lui*

Tito, care ar fi aranjat anumite lucruri în lipsa mea, se spune că ar fi contribuit la ce avea să se întâmple. Comuniștii nu mai voiau nici măcar ca vocea mea să fie auzită la mesajul de sfârșit de an. Eram un spin în coasta lor. Asta din 1945, că până atunci m-am opus, cât am putut, comunizării țării. A fost greu pentru mine, cu toate lucrurile ce aveau să urmeze, pentru că armata sovietică era colo și nu puteam face tot ce voiam eu, așa că lucrurile s-au precipitat până la sfârșitul anului.

L.L.E.: *Majestate, este adevărat că sovieticii au câștigat războiul împreună cu forțele aliate, dar știm cu toții că americanii erau, de fapt, cei pe care i-au așteptat tot timpul românii. Ați avut sentimentul că ar trebui să vină cineva să ajute România în acea perioadă?*

R.M.: *Asta începând chiar din 1945, cu criza cu Andrei Vișinski, ministrul adjunct de externe al Uniunii Sovietice – când au venit cu Groza să-l instaleze în fruntea guvernului și tot ce a urmat după aceea. Încă de atunci noi ceream ajutor americanilor, cel puțin politic, ca să înțeleagă ce se întâmplă și dezastrul prin care va trece țara. Dar, ca și în cazul englezilor, astea sunt sistemele democrației occidentale: când ei semnează ceva și fac anga-*

jamente oficiale între ei, chiar se țin de acestea – spre deosebire de ceilalți, care nu prea se țin. Documentele semnate atunci nu aveau nici o valoare, nici măcar valoarea hârtiei pe care erau scrise.

Asta a fost marea durere a noastră, Roosevelt era bătrân și bolnav, iar în tot biroul lui politic erau infiltrați KGB-iști. Asta acum se știe. Churchill m-a mirat și mai mult. El știa foarte bine ce reprezenta comunismul. Mentalitatea lor nu era, însă, să schimbe lucrurile după ce deja au semnat. Acolo am suferit noi și celelalte țări. Sprijin moral aveam, dar când era vorba să arate ceva mai clar, nu au mai făcut nimic. Sau mult prea puțin...

L.L.E.: Sire, v-ați simțit trădat, deopotrivă Majestatea Voastră, ca rege, dar și ca cetățean al acestei țări, ca român, așadar – sau ce ați simțit atunci cel mai puternic?

R.M.: „Trădare“ e, poate, un cuvânt tare, dar cred că e foarte aproape de ceea ce s-a întâmplat. Noi toți credeam, și eu, și mama, că americanii și englezii sunt pentru noi adevărați stâlpi, ajutoarele noastre de încredere; ei erau oameni cu caracter, cu educație..., și tocmai ei ne-au lăsat baltă. A fost un sentiment și de frustrare, și de tristețe. Mare tristețe.